

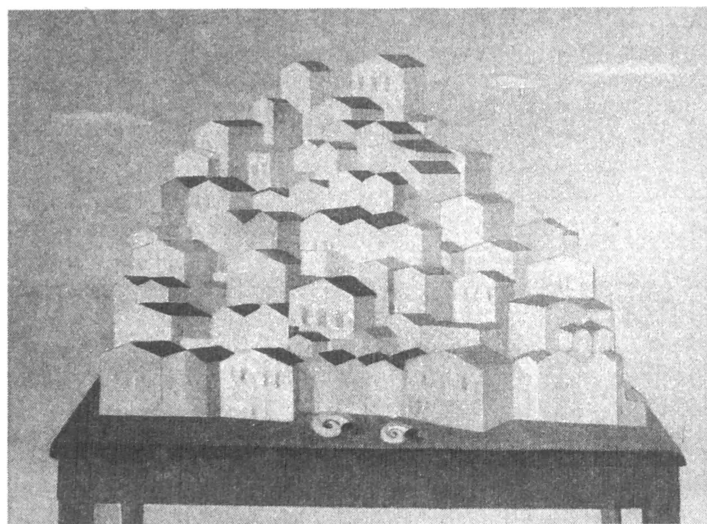
Ósrégi, híres iskolai könyvtárak szűnnek meg, megy veszendőbe állományuk, szóródik szét könyvanyaguk, új iskolai könyvtárakról ritkán adhatunk hírt. Ezúttal nagy örömmel értesíthetünk mindenkit arról, hogy mégiscsak van jövője ennek a nehéz (még az átlagos, általános könyvtári nyomorhoz képest is igen nehéz) helyzetben lévő könyvtár típusnak. Nem kisebb ember, mint a magyar könyvtár-építésszét és -berendezés európai mestere, *Urbán László* véli úgy, hogy a Szent István Közgazdasági Szakközépiskola új (alig két éves) könyvtára méltó a figyelemre. A könyvtár valóban csodálatos. De tán még csodálatosabb, hogy egyáltalán létrejött. Könyvtára természetesen réges-régóta volt az immár több mint százéves iskolának, ám korántsem rangjához méltó. Miért, miért nem, az igazgató, *Szabó Balázsné dr.* úgy gondolta, nem elég, nem méltó az iskolához az a két, egyenként tizenhét négyzetméteres kis kuckókönyvtár, amelyben eddig kiegyeztek tanárok és tanulók. Pedig működött az is rendesen, nem volt rá panasz. Hogy azonban mit jelent egy új könyvtár, egy „igazi”, arról a vezető, *Radványi Tamásné* számolhatna be igazán. Ő, aki magyar-francia szakos tanárként vállalta, persze a tanítás mellett, már a régi könyvtár vezetését, gondozását is. Szerinte óriási a különbség. Az új könyvtárat szinte azonnal megrohanták a tanulók, elűzni is nehéz őket belőle. Lyukas órákban, az osztott órák kínálta időkben, egész délelőtt (!) tele van a könyvtár. Nem a szakma mondja, nem elméleti megfontolások diktálják, a gyerekek szavazata, otléte bizonyítja, hogy a közigazgatás igazgatója, aki

ezúttal nyilván nem annyira közigazgatás agyára, hanem irodalom-szerető szívére hallgatva döntött az „új” könyvtár létrehozása mellett, jól és bölcsen cselekedett. Hála néki és dicsőség, ha csak részünkről, könyvtárosok részéről is. Olyant tett, ami a szó eredeti értelmében paradigmátikus. Lehetne persze azt mondani, hogy a most húszernyi könyv jó része korábban is megvolt, hogy folyóiratok is jártak szép számmal eddig is (most negyven „féléség” közül válogathatnak a tanulók-tanárok), azt azonban, hogy ennyira forgott volna az állomány, hogy ennyire látogatott lett volna a könyvtár semmiképp. Egy új felállás önmagában is számos új kitűnő lehetőséget kínál. Könyvtári és nem könyvtári órák sokasága zajlik az új könyvtárban, órák, amelyek részint a könyvtárba (minden könyvtárba, a könyvtárba mint olyanba vezetik be a tanulókat), részint a szaktudományokba kalauzolják el őket (amely szaktudományokhoz szorosan hozzátartozik a csak a könyvtárban elérhető szakirodalom bővedje is), részint módot nyitnak arra, hogy e gyerekekből is olyan kultúraszerező, -tisztelő, igazi felnőttek váljanak, mint az az igazgató, aki nyilván nem alapít könyvtárat (ráadásul ilyen hét nyelven beszélőt), ha nem mindennapi kenyere a szépirodalom (a könyvtár könyvállományá-

nak fele szépirodalmi munkákból áll).

Végül is nem történt semmi: egy jó középiskolának van egy jó (kitűnő) könyvtára. Mégis joggal örülnünk neki és gratulálunk hozzá. – A Szent István Közgazdasági Szakközépiskola egyébként Budapesten, a kilencedik kerületben, a Mester utcában található – úgy véljük ez sem érdektelen információ (érdemes megnézni, hány közép- és nem középiskola van ugyanebben az utcában – könyvtár csak az egyikben).

Harmath István emlékülést tartottak a Veszprém megyei Pulán. Harmath István neve Veszprém megyében a legismertebb, de vannak tanítványai az ország minden részében, és akad köztük külföldre került is. A tanár úr egy dunántúli kisközség, Pula szülőtte, a valamikori piarista gimnázium tanulója volt, később tanára lett Veszprémben. Cikkei, előadásai, barátságos beszélgetései tették népszerűvé, legismertebb munkája azonban a *Katsányi Sándorral* együtt gyűjtött és szerkesztett *Veszprém megye irodalmi hagyományai* című könyv lett. A mű 1967-től négy kiadást ért meg, pedagógusok, könyvtárosok és szülőföldjüket szeretők nélkülözhetetlen kézikönyvévé vált. *Harmath István*

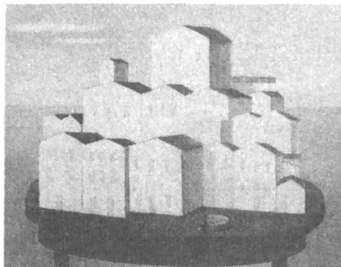
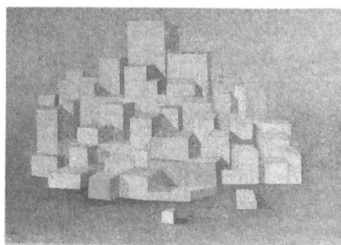

mélyeséges humanizmusa, szélés körű tudása és szerény modora páratlanul népszerűvé tette. 1986-ban bekövetkezett halála óta személyisége szinte legendássá nemesült. Május 9-én, halála évfordulóján szellemiségének megfelelően emlékeztek meg róla a megye pedagógusai, népművelői, könyvtárosai, muzeológusai: a hagyományörzés témakörében tartottak előadássorozatot a szülőfaluban, Púlán. A bevezető előadást *Praznovszky Mihály*, a megyei múzeumok igazgatója tartotta meg. A korreferátumok sorában *Kertész Károly* tapolcai könyvtárigazgató egy városi könyvtár hagyományápoló lehetőségeiről, *Madarászné Szakmáry Katalin* pedig a megyei kiadványok ezzel kapcsolatos szerepéről szólt. Az előadássorozatban hallhattunk hozzászólást a nemzetiségi hagyományok megőrzéséről, a szentgáli olvasóegyletről, *Fekete István* és Ajka kapcsolatáról. A pulai népszokások felújításáról és a kis falu előljáróságának, lakosságának hagyománytiszteltéről a házigazda, *Reményi Antal* népművelő számolt be. A sírköavatáson *Kemény Géza* költő versét, és *Katsányi Sándor* szép emlékbeszédét hallgathatták meg nem csak a vendégek, hanem a nagy számban megjelent helybeliek is. *A Harmath István* emlékére szervezett ülésen nyílt alkalom arra is, hogy megjelenjen a tiszteletére összeállított kötet a tőle és róla szóló írásokkal. A könyvet *Balogh Ferencné* szerkesztette, kiadta a Veszprém Megyei Könyvtár.

(matzkó)

Tudományos báziskönyvtár Szegeden. Az osztrák külügyminisztérium néhány európai országban kulturális-tudományos bázist kíván létrehozni, amelynek keretében kiemelten támogatják ezen országok egy-egy egyetemét. Magyarországon választásuk a szegedi József Attila Tudományegyetemre esett. E kapcsolat első, kiemelkedő eseménye az volt, amikor *Gertrude Kothanek*, a budapesti Osztrák Kulturális Intézet igazgatója és *dr. Wolfgang Kraus*, a bécsi Osztrák Irodalmi Társaság elnöke

látogatást tettek a JATE-n. Jelképesen megnyitották az egyetem központi könyvtárában az osztrák báziskönyvtárat, átadván ajándékukat, az egyetemi oktatást és kutatást elősegítő értékes könyvek egy részét. A tervek szerint az elkövetkezendő két év alatt hozzák létre azt a báziskönyvtárat, melynek az egyetem központi könyvtára külön helyiséget biztosít, s amelyel egyesítik majd az egyetemi könyvtár és a JATE német tanszéke könyvtárának e témájú könyvállományát. A mintegy egymillió schilling (kb. hétmillió forint) ér-

tékű könyvállományt az egyetemi könyvtár egyik helyiségében elkülönítve tárolják, s számítógépes módszerrel katalogizálják majd. Az értékes anyagot (amely mind az egyetemi hallgatók, mind a tudományos kutatók számára fontos bázist jelent) az újvidéki és a temesvári egyetem szakembereinek is szívesen rendelkezésükre bocsátják. Mint elmondották az osztrákok, azért választották a JATE német tanszékét partnerül, mert Magyarországon itt látják a leginkább biztosítottnak a kutatási-oktatási célú felhasználást.

Nemzetközi nagydíjat kapott a Békés Megyei Könyvtár. A „Nemzetközi Minőségi Grand Prix”-t a madridi székhelyű Nemzetközi Kereskedelmi és Kiadói Szervezet ítélte oda a békési bibliotékának. A nagy elismerést jelentő díjat, az elnyerésről szóló levél szerint azok a könyvtárak kapják, amelyek „kiemelkedő minőségi munkájukkal és szolgáltatásaikkal megkülönböztették magukat a többiekől”. A díjat június 2-án, Madridban adják át. *Ambrus Zoltán*, a könyvtár igazgatója, a sajtónak nyilatkozva elmondta: a kitüntetés számára is meglepetés. Véleménye szerint elsősorban azért kaphatták, mert állományfejlesztésükben a könyvtár fennállása óta központi szerepe volt az Európára, s a világra való tekintésnek. A könyvtár korábbi, Kossuth-díjas igazgatója – *Lipták Pál* – azokban az években is következetesen megrendelte a nyugati kiadású szakkönyveket és folyóiratokat, amikor ezért nem járt dicséret. Szerepe lehetett a díj elnyerésében az 1985-ben felavatott új könyvtár már-már eszményi korszerűségének és ennek megfelelő szolgáltatásainak is.

A közösségi rendezvényeket is szolgáló négyezer kötetes könyvtárra szavaztak a Tolna megyei Szőlőhegyen a lakossági fórumon. A kérdés az volt, utat építsenek-e, vagy pedig a volt iskolában könyvtárat alakítsanak-e ki. A többség az utóbbi mellett voksolt, annál is inkább, mivel úgy látták, hogy a helység könyvei nincsenek immár biztonságban az összedőlni látszó volt MSZP-irodában. Örülünk a népi bölcsesség eme megnyilvánulásának, kevésbé az új könyvtárat megnyitó megyei elnökhelyettes azon szavainak, mely szerint, bár a könyvszükséglet elégít ki, számolni kell azzal, hogy nem mindenki tudja megvásárolni. Ezért kellene a könyvtárak – így az ünnepi szónok. Nem örülhetünk ennek az egyébként – régebben – többször hallott „könyvtárparti” indoklásnak. Szóval, ha már mindenki elég jól áll anyagilag, nem is kellene majd a könyvtárak?